EIROPAS PARLAMENTS

2004 *2009*

Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komiteja

PAGAIDU
2006/2056(INI)

29.3.2006

ZIŅOJUMA PROJEKTS

par stratēģijām un līdzekļiem trešo valstu valstspiederīgo integrācijai Eiropas Savienībā
(2006/2056(INI))

Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komiteja

Referents: *Stavros Lambrinidis*

SATURS

Lpp.

EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS 3

PASKAIDROJUMS 7

EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS

par trešo valstu valstspiederīgo integrācijai Eiropas Savienībā
(2006/2056(INI))

Eiropas Parlaments,

– ņemot vērā Komisijas paziņojumu par Kopīgo integrācijas programmu „Ietvars trešo valstu pilsoņu integrācijai Eiropas Savienībā” (KOM (2005)0389),

– ņemot vērā EK līguma 13. pantu,

– ņemot vērā EK līgumu, kas piešķir Kopienai pilnvaras un atbildību imigrācijas un patvēruma jomā, un šā līguma 63. panta 3. punkta a) apakšpunktu,

– ņemot vērā 1999. gada 15. un 16. oktobra Tamperes Eiropadomes sanāksmes un 2001. gada 14. un 15. decembra Lākenas Eiropadomes sanāksmes, 2002. gada 21. un 22. jūnija Seviļas Eiropadomes sanāksmes un 2003. gada 19. un 20. jūnija Saloniku Eiropadomes sanāksmes prezidentūras slēdzienus,

– ņemot vērā Eiropadomes 2004. gada 4. novembrī pieņemto „Hāgas programmu”, kurā izvirzīja mērķus, kas jāīsteno brīvības, drošības un tiesiskuma jomā laika periodā no 2005. līdz 2010. gadam,

– ņemot vērā ministru neformālo sanāksmi 2004. gada 9. novembrī Groningenā, kur pirmo reizi tikās par integrācijas politiku atbildīgie ministri,

– ņemot vērā integrācijas kopējos pamatprincipus, ko Eiropas Savienības Padome pieņēma 2004. gada 19. novembrī,[1]

– ņemot vērā Eiropas Savienības Pamattiesību hartu un jo īpaši tās 18., 20., 21. un 22. pantu,

– ņemot vērā Reglamenta 45. pantu,

– ņemot vērā Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas ziņojumu un Ārlietu komitejas, Attīstības komitejas, Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas, kā arī Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komitejas atzinumus (A6-0000/2006),

A. tā kā ES ārvalstu izcelsmes iedzīvotāju skaitu lēš ap 40 miljoniem un viņu pēcnācēju skaits ir vēl vairāki miljoni; šī aizvien pieaugošā iedzīvotāju daļa ir ārkārtīgi daudzveidīga, tomēr to skar līdzīgas problēmas: viņu dalība darba tirgū ir krietni zem vidējiem rādītājiem un sekmju rādītāji mācību iestādēs ir izteikti zemi; viņus skar diskriminācija sabiedriskās un privātās iestādēs; viņi politiski netiek pietiekami pārstāvēti visos varas līmeņos, tostarp dalībvalstu politiskajās partijās un Eiropas iestādēs;

B. tā kā šos 40 miljonus ārzemnieku var uzskatīt par ES 26. dalībvalsti (turklāt piekto lielāko), un ES rūpēm un pūlēm šo iedzīvotāju integrācijā jābūt ekvivalentām ES saistībām integrēt pievienošanās sarunvalstis; tomēr, cenšoties veikt šo integrācijas

[1] 2004. gada 19. novembra dokuments 14615/04 .

uzdevumu, kura neizpilde varētu ierobežot ES sociāli, ekonomiski un politiski, Eiropas Savienība ir ieguldījusi diezgan maz līdzekļu;

C. tā kā Eiropas Savienības integrācijas uzdevuma izpildi ilgstoši kavēja plaši izplatītais uzskats, ka „integrācijai ir lokāls raksturs”; patiesībā integrācija ir globāla problēma – jo īpaši to jūt tad, kad tās process neveicas;

D. tā kā panākumi integrācijas jomā stiprinās Eiropas Savienības ekonomiku globālajā konkurencē; Eiropas Savienība piesaistīs tās tautsaimniecības nozarēm nepieciešamo darbaspēku un uzņēmējus, kā arī zinātniekus un studentus, kas ir pamats tās inovāciju attīstības spējai; ES pilsētas būs drošākas un kopienas stiprākas; samazināsies ksenofobijas tendences un uzlabosies visu cilvēku pamattiesību ievērošana; tiks nostiprināta Eiropas pozīcija pasaulē;

E. tā kā vietējām, reģionālajām un valsts varas iestādēm nepieciešamas iespējas un līdzekļi, lai noteiktu un īstenotu konkrētus integrācijas pasākumus, bet dalībvalstīm un visai Eiropas Savienībai aktīvi jāizstrādā integrācijas stratēģijas un jāuzrauga šo integrācijas pasākumu efektivitāte un rezultāti, tādējādi nodrošinot tādu integrācijas stratēģiju īstenošanu, kuru rezultātā tiek veicinātas Eiropas Savienības kopējās intereses;

F. tā kā integrācija ir „divpusējs process”, kas paredz ES pilsoņu vēlmi pieņemt un integrēt migrantus, un ietver pasākumus gan imigrantu, gan vietējās sabiedrības rīcības ietekmēšanai visos svarīgākajos līmeņos, kā arī resursu mobilizēšanai abās pusēs, lai īstenotu politikas virzienus;

G. tā kā prioritātēs, kas nosaka ES rīcību, ir jāiekļauj:

- imigrantu nodarbinātības izredžu uzlabošana un nevienlīdzības likvidēšana salīdzinājumā ar vietējiem iedzīvotājiem, pieņemot darbā;

- izglītības un valodu apmācības iespēju veicināšana imigrantiem un viņu pēctečiem, visbeidzot izlīdzinot situāciju salīdzinājumā ar vietējiem iedzīvotājiem;

- politiskās un pilsoniskās izglītības uzlabošana, imigrantu dalība un pārstāvniecība visās atbilstīgajās varas, pilsoniskās sabiedrības un likumdošanas jomās;

- rasisma, ksenofobijas un diskriminācijas izpausmju pret imigrantiem apkarošana – jo īpaši darbavietās, skolās, mājokļos, sabiedriskajos dienestos, plašsaziņas līdzekļos un politikā – un savstarpējas cieņas un sapratnes uzlabošana līdzību un atšķirību jautājumos;

H. tā kā starp integrācijas politikas panākumiem un legālās imigrācijas politikas izveidošanu Eiropas līmenī pastāv skaidri saskatāma sakarība,

1. prasa Komisijai nodrošināt ar integrāciju saistīto pašreizējo direktīvu efektīvu ieviešanu;

2. atzinīgi vērtē Komisijas priekšlikumu nodibināt Eiropas fondu trešo valstu valstspiederīgo integrācijai laika periodā no 2007. līdz 2013. gadam un uzskata, ka līdzekļu piešķiršanā pasākumu prioritātes jānosaka, pamatojoties uz ikgadēju kārtību, katru gadu pievēršoties

kādai konkrētai kritiskai jomai, piemēram, nodarbinātībai, valodu apmācībai, mājokļiem, sieviešu jautājumam, kā arī politiskajai un pilsoniskajai dalībai;

3. atzinīgi vērtē Komisijas priekšlikumu sekmēt ikgadēja foruma sasaukšanu integrācijas jautājumos;

4. aicina Komisiju precizēt, paplašināt un koordinēt integrācijas uzdevumus ģenerāldirektorātos, tostarp atjaunot un uzturēt visu ģenerāldirektorātu kopīgo darba grupu integrācijas jautājumos un noteikt konkrētu integrācijas uzdevumu sadali starp dažādiem ģenerāldirektorātiem; turklāt prasa veikt pasākumus jaunā Integrācijas fonda un Eiropas Sociālā fonda savstarpējai papildināmībai;

5. aicina Komisiju izveidot pastāvīgu sakaru grupu no reliģiskajiem vadītājiem, ekspertiem, migrantiem u.c., kas konsultētu Komisiju visos ar integrācijas politiku saistītos jautājumos;

6. aicina Komisiju izveidot stingrus uzraudzības mehānismus integrācijas programmu novērtēšanai dažādās dalībvalstīs, tostarp piesaistot neatkarīgus ekspertus, un izstrādāt stingru un praktiski pielietojamu ziņojumu par migrāciju un integrāciju, ko publicētu divreiz gadā;

7. aicina Komisiju pastiprināt pētījumu un analīzes iniciatīvas, kuru mērķis ir izprast, kā sekmēt integrāciju, un aktīvi censties popularizēt labāko pieredzi sadarbībā ar dalībvalstīm un vietējām varas iestādēm ne tikai attiecīgajā tīmekļa vietnē, bet ar visiem iespējamiem saprātīgiem līdzekļiem;

8. uzsver, ka ir svarīgi, lai Eiropas iestāžu personāla un dalībvalstu valsts pārvaldes sastāvā tiktu pārstāvēti ES iedzīvotāji;

9. prasa Padomei saskaņā ar Līguma 67. panta 2. punkta otro ievilkumu pielietot "*passerelle*" klauzulu, lai Eiropas Parlamentam piešķirtu koplēmuma pilnvaras integrācijas un legālās migrācijas jautājumos, kā arī kvalificētu vairākuma balsojumu Padomē;

10. prasa Padomei regulāri sasaukt ikgadēju sanāksmi ministriem integrācijas jautājumos, ko ieviesa ES Nīderlandes prezidentūra 2004. gada novembrī Groningenā;

11. prasa Padomei pārskatīt Komisijas priekšlikumu integrācijas politikā pielietot atklāto koordinācijas metodi; tādēļ aicina iesaistīt Eiropas Parlamentu visā procedūrā;

12. prasa Padomei ieviest visaptverošu un tālejošu direktīvu par legālo migrāciju;

13. mudina dalībvalstis vienotam ministru kabinetam uzdot uzraudzīt imigrantu integrācijas politikas jomas, nodrošināt šo politikas jomu ieviešanu visu valdības līmeņu aģentūrās, un apsvērt iespēju iecelt Augsto komisāru integrācijas jautājumos vai Integrācijas ombudu katrā dalībvalstī, lai koordinētu politikas īstenošanu, izplatītu informāciju migrantiem, kā arī izskatītu migrantu sūdzības un veiktu pasākumus problēmu risināšanā;

14. aicina visas dalībvalstis nodrošināt pārbaudi visu valdības līmeņu aģentūrās, kuru pienākumi ir saistīti (vai tiem vajadzētu būt saistītiem) ar imigrantu integrāciju;

15. aicina dalībvalstis veicināt imigrantu politisko līdzdalību un mazināt viņu politisko un sociālo izolāciju, cita starpā meklējot veidus, kā imigrantiem ar ilgtermiņa uzturēšanos piešķirt tiesības piedalīties balsošanā vietējās un municipālajās vēlēšanās;

16. aicina dalībvalstis ieviest atklātas, humānas, ātras un saprātīgas procedūras ilgtermiņa rezidenta statusa piešķiršanai, kā arī imigrantu ar ilgtermiņa uzturēšanos un viņu bērnu naturalizācijai, jo īpaši, ja šie bērni ir dzimuši dalībvalsts teritorijā;

17. mudina politiskās partijas, arodbiedrības un pilsonisko sabiedrību kopumā valsts līmenī iekļaut imigrantus kā pilntiesīgus locekļus šo attiecīgo struktūru visos līmeņos;

18. mudina dalībvalstis nostiprināt pret diskrimināciju un rasismu vērstu likumdošanu un padarīt iedarbīgu pašreizējo, kā arī apsvērt pienācīgu pozitīvu darbību likumdošanu migrantiem tādās jomās kā izglītība un nodarbinātība;

19. uzsver, cik svarīgi ir attīstīt visaptverošu Eiropas Savienības pilsonības struktūru sadarbībā ar Eiropas Parlamentu, Padomi un Komisiju;

20. uzsver, cik svarīgi ir sasaukt ikgadējas sanāksmes integrācijas jautājumos ar Eiropas Parlamenta un valstu parlamentu locekļu piedalīšanos;

21. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Komisijai, Padomei un dalībvalstīm.

PASKAIDROJUMS

I. Ievads

Vai ES vajadzētu atbalstīt vēl vairāk imigrantu ieplūšanu – un, ja jā, tad cik daudzu? Šie jautājumi pamatoti ir jau ilgstošu publisku diskusiju objekts daudzās dalībvalstīs. Visnesenākie pētījumi parāda, ka gudri organizēta nepārtraukta imigrācija var dot ievērojamu ekonomisku un sociālu labumu. Tomēr daudziem imigrācija ir iemesls aizvien lielākam uztraukumam un nedrošībai.

Turpretī pats par sevi skaidrs ir jautājums, vai mums būtu jāintegrē imigranti, kas jau dzīvo un strādā mūsu vidū, nedarot mums nekā ļauna un pilnveidojot mūsu dzīvi. Viņiem jākļūst par Eiropas sabiedrības pilntiesīgiem locekļiem, galu galā iegūstot pilsonību. Jebkāds cits variants nozīmētu, ka Eiropas Savienība atbalsta divu līmeņu sabiedrību, tāds uzskats pārkāpj mūsu pamatvērtības.

Šo ziņojumu rosināja pārliecība, ka integrācija ir tikpat svarīgs jautājums kā veiksmīga ES paplašināšanās vai globālā kustība sieviešu tiesību aizstāvībai. Šāda uzdevuma veikšanai Eiropas Savienības saistības lielā mērā ir atstātas novārtā. Tā vietā, lai efektīvi iekļautu imigrantus skolās, darbavietās un politiskajās sistēmās, Eiropas sabiedrība daudzējādā ziņā ieslīgst „sašķelšanas" stadijā.

Tomēr, cenšoties veikt šo integrācijas uzdevumu, kura neizpilde varētu ierobežot ES sociāli, ekonomiski un politiski, Eiropas Savienība ir ieguldījusi diezgan maz līdzekļu.

Lai gan Eiropadome 1999. gadā Tamperē stingri uzsvēra savas saistības imigrantu integrācijā un pastiprināja savu nostāju 2003. gadā Salonikos, realitāte neatbilst iecerētajam.

Nesekmīgs integrācijas process radīs neskaitāmas problēmas, bet sekmīgs stiprinās ES kritiskās situācijās; mūsu kopīgie panākumi integrācijas jomā nostiprinās Eiropas Savienības ekonomiku globālajā konkurencē; Eiropas Savienība piesaistīs tautsaimniecības nozarēm nepieciešamo darbaspēku un uzņēmējus, kā arī zinātniekus un studentus, kas ir pamats tās inovāciju attīstības spējai; ES pilsētas būs drošākas un kopienas stiprākas. Integrācija dos vēl lielāku ieguvumu nekā tikai IKP izaugsmi, stingrākas pensiju sistēmas un nemieru samazināšanos. Eiropas imigranti var būt kā Eiropas Savienības tilts uz globalizēto pasauli, veicinot tirdzniecības iespējas, paplašinot sociālos tīklus un nostiprinot Eiropas pozīciju kā pasaules līderim, kurš spējīgs pārvarēt kultūras un reliģiskās atšķirības.

Imigrantu integrācijas uzdevumu mēs esam uzsākuši risināt jau agrāk. Būtībā var pierādīt, ka Eiropas Savienība ir vissekmīgākā imigrantu integrācijas struktūra vēsturē. Pirms gadsimta ceturkšņa lielākā daļa imigrantu, kas dzīvoja desmit Eiropas valstu kopienā, bija dienvideiropieši. Šodien Dienvideiropa ir plaukstoša Eiropas Savienības daļa, tās pilsoņi vairs netiek uzskatīti par imigrantiem – lai gan bija laiks, kad daudzi uzskatīja viņus par svešiniekiem un „neintegrējamiem". Viņu iestāšanās Eiropas Savienībā nostiprināja ES kopumā. Līdzīgi tagad arī austrumeiropieši ir pilntiesīgi ES locekļi.

Bet iepriekšējo 50 gadu imigrantiem bija kāda priekšrocība salīdzinājumā ar viņu līdziniekiem šodien – viņi nāca no valstīm, kurām neizbēgami bija jākļūst par Eiropas Savienības

dalībvalstīm.

Tāpēc varbūt ir lietderīgi padomāt par tiem 40 miljoniem ārvalstu izcelsmes iedzīvotāju kā par 26. ES valsti (un piekto lielāko). Mēs varētu uzdot jautājumu: kā mūsu centieni integrēt šos iedzīvotājus atbilst saistībām, ko mēs esam uzņēmušies pievienošanās sarunvalstu integrācijai? Sekmīgai integrācijai nepieciešami nopietni cilvēku un finansiālie resursi. Mums jāmeklē arī Eiropas Savienības un pasaules pieredze, kas varētu ievērojami uzlabot sekmes imigrantu integrācijā. Mums arī jāpastiprina pasākumi šo ideju efektīvai popularizēšanai.

Visbeidzot, varbūt vissvarīgākais jautājums attiecībā uz imigrantu integrāciju ir tas, kurš vismazāk apspriests: kāda veida sabiedrībā mēs vēlamies šos cilvēkus integrēt? Visbūtiskākais iemesls imigrantu integrēšanai Eiropā ir – ja mēs to nedarīsim, mēs nodosim tās idejas un principus, uz kuriem Eiropas Savienība ir balstīta. Pārāk bieži mūsu reakcija uz imigrantu jautājumu liecina par mūsu tuvredzību, aprobežotību, tendenciozitāti un reakcionāru domāšanu. Plašākā mērogā mūsu sabiedrība arī pieņem šos uzskatus.

Integrācija nevar notikt bez tiem, kuri integrē, un tiem, kurus integrē. Tas nozīmē, ka migrantu integrācijai pirmām kārtām nepieciešama mūsu vēlme akceptēt un integrēt migrantus. Tāpēc mūsu politikas virzieniem jāvada iedzīvošanās procesi, ietekmējot gan imigrantus, gan viņus uzņemošās sabiedrības, kā arī mobilizējot visus resursus, lai efektīvi ieviestu politikas virzienus.

II. ES iesaistīšanās motīvi integrācijas procesā

Kāpēc ES jāiesaistās imigrantu integrācijas procesā? Tāpēc, ka – ja kaut viena dalībvalsts nespēs sekmīgi īstenot integrācijas politiku, tas atstās nelabvēlīgas sekas uz Eiropas Savienību kopumā.

- Imigrantu nepietiekama nodarbinātība vājina ne tikai atsevišķu valstu, bet visas Eiropas Savienības ekonomiku.
- Ja mūsu ekonomikai nepieciešamie augsti un zemu kvalificētie darbinieki uztvers Eiropu kā neviesmīlīgu, viņi var tikt iesaistīti pagrīdes ekonomikā vai nokļūt Eiropas ekonomisko konkurentu rokās.
- Efektīvas integrācijas politikas trūkums var radīt negatīvu izpratni un stereotipus par imigrantiem, kā rezultātā var tikt veidots pretspars imigrācijas politikai.
- Pilsoņu bailes var iedragāt respektu pret cilvēcisko cieņu, brīvību, demokrātiju, vienlīdzību, tiesiskumu, kā arī cilvēktiesību, tostarp minoritāšu tiesību ievērošanu.
- Ekstremālākās formās atsvešināšanās var radīt radikālus novirzienus, kas var apdraudēt visu ES drošības apziņu.
- Negatīvi stereotipi par neintegrētiem imigrantiem var ierobežot Eiropas Savienības sekmīgu paplašināšanos.

Neskatoties uz iepriekš minēto, Eiropas Savienību ilgu laiku bremzēja plaši izplatīts uzskats, ka „integrācijai ir lokāls raksturs un integrācijas iniciatīvas patiešām tiek īstenotas vietējā mērogā". Vietējās skolas, apvienības, uzņēmumi, reliģiskās organizācijas un citas struktūras pieliek lielas pūles, lai iesaistītu jaunatnācējus vietējā vidē, izveidojot kopienas un uzlabojot dzīves kvalitāti. Bet integrācija ir globāla problēma – jo īpaši to jūt tad, kad tās process neveicas.

Tādējādi, ja vietējām, reģionālajām un valsts varas iestādēm jānosaka konkrēti integrācijas pasākumi, kas jāievieš, dalībvalstīm jāīsteno efektīvas integrācijas stratēģijas, kuru rezultātā tiek veicinātas Eiropas Savienības kopējās intereses. Tieši šo rezultātu uzraudzībā ES iestādes var izrādīt lielāku aktivitāti un jo īpaši – efektivitāti, un tām tas jādara.

III. Iepriekšējās un nākamās darbības – referenta ieteikumi

Iepriekšējās ES prezidentūras un Eiropas Komisija ir veikušas lielu un nozīmīgu darbu integrācijas politikas attīstībā. Tomēr ES kopējie centieni nepavisam nav pietiekami īstenošanas līmenī – pat ne tajā ļoti ierobežotajā jomā, kurā Komisija ir pilnvarota darboties. Šo izteikumu raksturo divi piemēri: 2003. gadā ar fanfarām sveiktā „Eiropas migrācijas observatorija" tā arī netika izveidota. Pirmais *Ikgadējā* ziņojuma par migrāciju un integrāciju izdevums, ko Eiropadome bija uzdevusi Komisijai izdot katru gadu, iznāca paredzētajā laikā 2004[1]. gada jūnijā, bet otro izdevumu vēl tikai ir paredzēts izdot 2006. gada aprīlī.

Sākot ar 2006. gadu, Eiropas Komisijai un citām Eiropas institūcijām būs daudz vienreizēju iespēju ietekmēt imigrantu integrācijas procesu. Tās jāizmanto un jāpanāk optimāls efekts.

Tomēr, pirms uzņemties jaunus riskus, kas prasa Eiropas Savienības uzmanību un līdzekļus, būtiski svarīgi ir nodrošināt pašreizējo direktīvu, kas ietekmē imigrantu integrāciju, efektīvu īstenošanu. Komisijai ir saistoši daudz stingrāk uzraudzīt gan ar integrāciju saistīto direktīvu transponēšanu, gan tās administratīvās prakses efektivitāti, kas īsteno atbilstīgos tiesību aktus imigrantu ikdienas dzīvē.

Iespējams, ka vissvarīgākā no jaunajām iniciatīvām ir nesen iecerētā iniciatīva Eiropas fonds trešo valstu valstspiederīgo integrācijai. Šajā ziņojumā tiek ierosināts, ka Komisijai jāievēro seši principi šā jaunā ES Integrācijas fonda līdzekļu piešķiršanā:

a) līdzekļu izmaksu nosaka vienots ikgadējs centrs; ikgadējās mērķa investīciju jomās iekļauj nevienlīdzības samazināšanu, pieņemot darbā vietējos iedzīvotājus un imigrantus, imigrantu izglītības uzlabošanu, izglītības un nodarbinātības izredžu uzlabošanu sievietēm, valodu apmācību un ievadprogrammas, kā arī imigrantu politiskās līdzdalības veicināšanu;

b) fonds veicina iniciatīvas, kurām ir vislielākais potenciāls tās plaši īstenot visā Eiropas Savienībā;

c) Komisija katru gadu piešķir saprātīgu un noteiktu Fonda līdzekļu procentuālo daļu, lai nodrošinātu Komisijas finansētajām programmām neatkarīgu ekspertu sniegtu efektivitātes vērtējumu;

d) tiklīdz šie eksperti ir noteikuši daudzsološākās programmas, prioritāti nekavējoties piešķir šo programmu izplatīšanai un pielāgošanai citās dalībvalstīs, ko veic to municipālās un vietējās varas iestādes;

e) atbalsta dalībvalstu iniciatīvas to integrācijas centienu koordinēšanā un labākās

[1] KOM(2004)0508.

pieredzes apmaiņā;

f) primārie finansēšanas mērķi ir programmas, kas attiecas uz jaunatnācējiem; tomēr finansējumu saņem arī programmas, kas attiecas uz imigrantu pēcnācēju otro un trešo paaudzi.

Izšķirošs ir arī Komisijas nodoms, kā teikts tikko izdotajā „Politiskajā programmā par legālo migrāciju", izstrādāt vispārējas direktīvas projektu par legālo migrāciju, kā arī direktīvas, kas sekmētu Eiropas Savienības spēju piesaistīt augsti kvalificētus imigrantus, sezonas strādniekus un praktikantus. Šī programma ir milzīgs solis uz priekšu, lai atzītu, ka imigrācija un integrācija ir cieši saistītas un ka panākumi vienā jomā ir atkarīgi no panākumiem otrā. Šīs programmas saturs jāizstrādā daudz skaidrāk un tajā jāapzinās, ka dažādu kategoriju imigrantu vajadzības ir ļoti dažādas.

Vienlaikus Komisija ir arī norādījusi, ka tā ir iecerējusi izveidot modeli tīmekļa vietnei, kurā popularizēt labāko pieredzi integrācijas jomā. Lai gan šāda tīmekļa vietne ir svarīga, Komisijas centieniem noteikt, analizēt un veicināt labāko pieredzi jāsniedzas daudz tālāk, turklāt nekavējoties visās jomās (piemēram, valodu apmācībā, mājokļu jomā, izglītībā, plašsaziņas līdzekļu jomā, starpkultūru dialogā, utt.).

Ļoti svarīgi ir arī reformēt imigrantu integrācijas pārvaldību, ko veic Komisija un dalībvalstis. Tādējādi ziņojumā aicina Komisiju precizēt, paplašināt un koordinēt integrācijas uzdevumus ģenerāldirektorātos, tostarp atjaunot visu ģenerāldirektorātu kopīgo darba grupu integrācijas jautājumos un noteikt konkrētu integrācijas uzdevumu sadali starp dažādiem ģenerāldirektorātiem. Turklāt ziņojumā aicina veikt pasākumus jaunā Integrācijas fonda un Eiropas Sociālā fonda savstarpējai papildināmībai.

Attiecībā uz dalībvalstīm ziņojumā mudina dot uzdevumu vienotam ministru kabinetam uzraudzīt imigrantu integrācijas politikas jomas un nodrošināt šīs politikas saskaņotību visos valdības un iesaistīto pušu līmeņos. Ziņojumā ir arī noteikta prasība dalībvalstīm apsvērt iespēju iecelt Augsto komisāru integrācijas jautājumos vai Integrācijas ombudu, lai uzraudzītu politikas īstenošanu, izplatītu informāciju un izskatītu migrantu sūdzības.

Integrācijas politika nevar sekmīgi attīstīties, ja tajā aktīvi neiesaistās paši migranti. Šajā nolūkā ziņojumā ir izteikta prasība Komisijai izveidot reliģisko vadītāju, ekspertu un, galvenais, migrantu, pastāvīgu sakaru grupu, kas konsultētu Komisiju visos politikas jautājumos attiecībā uz integrāciju.

Visbeidzot, un kas ir ne mazāk svarīgi – ir skaidrs, ka nozīmīgākais līdzeklis integrācijas sasniegšanā ir skaidra nostāja pilsonības jautājumā. Ja pilsoņu tiesības jau ietilpst dalībvalstu suverenitātes jomā, Komisijas izvirzītais jēdziens „pilsoniska pilsonība" – stingri noteikts tiesību un pienākumu kopums, kas varētu kalpot par pamatu pilsonībai – vēl jāattīsta. Ziņojumā dalībvalstis aicinātas veicināt imigrantu politisko līdzdalību un mazināt viņu politisko un sociālo izolāciju, cita starpā meklējot veidus, kā imigrantiem ar ilgtermiņa uzturēšanos piešķirt tiesības piedalīties balsošanā vietējās un municipālajās vēlēšanās; ieviest atklātas, humānas, ātras un saprātīgas procedūras ilgtermiņa rezidenta statusa piešķiršanai, kā arī imigrantu ar ilgtermiņa uzturēšanos un viņu bērnu naturalizācijai; mudināt politiskās partijas, arodbiedrības un pilsonisko sabiedrību kopumā valsts līmenī integrēt imigrantus kā pilntiesīgus locekļus šo attiecīgo struktūru visos līmeņos.